

Aan

De Voorzitter van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)
22 juni 2007	2060716100	ET/ED / 7064209	

Onderwerp

Beantwoording vragen van het lid Hessels (CDA) over de bouw van een ondergrondse
pompaccumulatiecentrale

Hierbij zend ik u, mede namens de Minister van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening
en Milieubeheer, de antwoorden op de vragen gesteld door het lid Hessels (CDA) over de
bouw van een ondergrondse pompaccumulatiecentrale (ingezonden op 24 mei 2007 onder
nummer 2060716100).

1

Hebt u kennisgenomen van de plannen van een consortium van energiebedrijven en
bouwbedrijven voor de bouw van een ondergrondse pompaccumulatiecentrale (OPAC) in
Nederland? ¹

Antwoord

Ja.

2

Ziet u mogelijkheden voor de bouw van een dergelijke OPAC in Nederland? Zo ja,
waaruit zou dan de bijdrage van de overheid kunnen bestaan? Zo neen, waarom niet?

Antwoord

Er zijn meerdere mogelijkheden om duurzame elektriciteit te gebruiken op momenten dat
wel aanbod, maar geen, of weinig vraag is. Een aantal van deze mogelijkheden, waarbij
de vraag in tijd wordt afgestemd op het aanbod, wordt deels al benut. Ten eerste kan de
vraag naar elektriciteit in de tijd verschoven worden doordat bijvoorbeeld grote

¹ Financieel Dagblad, 23 mei 2007

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30

Doorkiesnummer
070 - 379 64 92

Telefax
070 - 379 74 23

Hoofdkantoor
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage

Telefoon (070) 379 89 11
Telefax (070) 347 40 81
Email ezpost@minez.nl
Website www.minez.nl

Behandeld door
ir. B.A. Wilbrink

Verzoeken bij beantwoording van deze brief ons kenmerk te vermelden

koelhuizen 's nachts de temperatuur extra laten dalen. Ook het aanbod van andere elektriciteit kan in de tijd worden verschoven door bijvoorbeeld warmtebuffers bij WKK eenheden te plaatsen, zodat die overdag meer en 's nachts minder elektriciteit kunnen produceren. De derde mogelijkheid is het vergroten van de in- en exportmogelijkheden zodat overschotten en tekorten nog beter uitgewisseld kunnen worden. De NorNedkabel, die Noorwegen en Nederland met elkaar gaat verbinden, zal naar verwachting ook een dag- en nachtritme krijgen door de waterkracht en stuwmeren die Noorwegen bezit. Als vierde zijn er mogelijkheden voor grootschalige opslag van elektriciteit in spaarbekkens op zee (PAC) of ondergronds (de bovengenoemde OPAC) en via samengeperste lucht in zoutkoepels met of zonder gasturbine; voor elk van deze drie systemen is thans in Nederland een project opgezet.

Ik ben in gesprek met elk van de initiatiefnemers van de drie projecten. Ik zal de initiatiefnemers met kennis terzijde staan bij hun onderzoek naar de haalbaarheid van opslagsystemen in Nederland. Tevens zal ik de initiatieven inbrengen in het transitieplatform duurzame elektriciteitsvoorziening waarin een werkgroep de consequenties van de inpassing van grote hoeveelheden duurzame elektriciteit in het centrale elektriciteitsnetwerk onderzoekt.

In deze onderzoeken zal ook de rol van de overheid bij de eventuele realisatie van een project aan de orde komen. Enerzijds hebben de projecten een hoge commerciële waarde, die voortkomt uit het verschil in de piek- en dalprijs van elektriciteit; anderzijds kan het zo zijn dat het mogelijke milieuvoordeel van een opslagsysteem nog niet in de marktprijzen tot uitdrukking komt. Ik streef ernaar voor het eind van dit jaar een beeld van die onderzoeken te hebben.

3

Op welke wijze zou een OPAC een rol kunnen spelen in de verduurzaming van de Nederlandse energievoorziening?

4

Welke besparingen kunnen bereikt worden als de balancering van het elektriciteitsnet via een OPAC uitgevoerd kan worden in plaats van het aanhouden van overcapaciteit om piekvragen te ondervangen? Waar worden deze besparingen bereikt? Ziet u mogelijkheden om deze besparingen ten goede te laten komen van een mogelijke OPAC in Nederland?

Antwoord

Aangezien het onderzoek naar de opslagsystemen nog niet is gestart, kan ik de vragen 3 en 4 nog niet beantwoorden. Ik streef ernaar voor het eind van dit jaar een beeld van de eerder genoemde onderzoeken te hebben.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven